

HRVATSKI SABOR

KLUB ZASTUPNIKA
HRVATSKIH LABURISTA – STRANKE RADA

Zagreb, 12. siječnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o dopunama Općeg poreznog zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosimo **Prijedlog Zakona o dopunama Općeg poreznog zakona.**

Sukladno članku 135. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Dragutin Lesar, Nikola Vuljanić, Branko Vukšić i Nansi Tireli.

Predsjednik

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Opći porezni zakon objavljen je u Narodnim novinama 147/08 i 18/11, a njime se daje okvir poreznog sustava u Republici Hrvatskoj, kao i opća načela funkcioniranja poreznog sustava u državi. Definiraju se javna davanja, te određuju pojmovi i dužnosti poreznih tijela. Zakon govori i o poreznoj prijavi, obračunu poreza, te o postupcima naplate davanja, kao i o drugim temama ključnim za funkcioniranje poreznog sustava.

U članku 6. predmetnog zakona govori se o postupku i obvezama poreznog tijela, kao organa opće države koji provodi zakonom i drugim propisima uređenu poreznu politiku. No, među obvezama poreznog tijela navedenim u zakonu nema obveze usporedbe porasta vrijednosti imovine poreznog obveznika i njegovih oporezivih prihoda u prethodnom razdoblju. Tako je moguća i situacija da porezni obveznik prikazuje nikakvu ili minimalnu obvezu prema proračunu, a da istovremeno taj isti porezni obveznik nabavlja visokovrijednu imovinu (nekretnine i pokretnine). Poduzetnici koji posluju s gubitkom, koji ne podmiruju svoje obveze niti prema državi, niti prema državnim fondovima (mirovinskom i zdravstvenom), niti prema svojim uposlenicima, kupuju najskuplje modele automobila i plovila i prije nego se pojave na tržištu, kupuju nekretnine, šire poslovanje, a društvo od toga nema ništa. Na taj se način socijalne razlike produbljuju, država dalje siromaši, a uski sloj manipulatora neprimjereno bogati.

Da bi se takav trend raslojavanja zaustavio, prijeko je potrebno obvezati porezne organe da kontinuirano uspoređuju obračunate i naplaćene obveze poreznog obveznika u prethodnom razdoblju i porast vrijednosti njegove imovine u tekućem. Jednostavno rečeno, valja spriječiti da porezni obveznik koji je u prethodnoj godini platio tek minimalna davalja proračunu i proračunskim fondovima, ili nije platio ništa, odjednom postane vlasnikom najskuplje jahte, automobila ili luksuzne vile. Ukoliko porezni obveznik nije u stanju dokazati legalan izvor sredstava kojima je povećao vrijednost svoje imovine, očito se radi o sivoj ekonomiji, izbjegavanju plaćanja obveza ili nekoj drugoj kriminalnoj radnji.

Poreznu upravu trebalo bi obvezati da provede postupak usporedbe novostečene imovine i plaćenih obveza iz prethodnog razdoblja. Slična obveza postoji u aktualnom Zakonu o porezu na dohodak (čl. 63. Zakona o porezu na dohodak), no mislimo da bi joj trebalo dati generalniji karakter i obvezno ju povezati s odgovarajućim odredbama Kaznenog zakona, te onemogućiti korištenje vlasničkih prava nad imovinom stečenom utajom poreza.

Kad se govori o inspeksijskom nadzoru, potrebno je postupak urediti tako da se nalog za nadzor, kad se radi o spomenutoj provjeri, uručuje neposredno prije samog naloga, kako bi se izbjegle eventualne manipulacije.

Također je potrebno situaciju ovakvog «pranja novca» kaznenim odredbama zakona sankcionirati tako da se za ovakve prekršaje predvidi **obvezno** podnašanje prijave Državnom odvjetništvu i **obvezno privremeno onemogućavanje otuđivanja i opterećivanja** imovine stečene sredstvima na koja prilikom zarađivanja nije plaćen porez. Radi se o djelima koja

Kazneni zakon sankcionira člankom 286 i koja su izuzetno štetna, kako za proračun tako i za opći osjećaj pravednosti društva u kojem živimo.

Naime, nema nikakve sumnje da se porezi naplaćuju na kupovinu pokretnina i nekretnina, no porezna bi uprava morala imati i zadaću ustanoviti da li su sve obveze plaćene i prilikom sticanja sredstava za kupovinu takve imovine, a izbjegavanje plaćanja davanja i kupovanje imovine tako stečenim sredstvima treba najstrože sankcionirati

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona ne bi trebalo angažirati dodatna sredstva u proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG

Zakona o dopunama Općeg poreznog zakona

Članak 1.

U članku 6, iza stavka (2), dodaje se novi stavak 2a, koja glasi:

«2a. Porezno tijelo dužno je utvrđivati promjenu vrijednosti imovine poreznog obveznika, u nekretninama, pokretninama u vlasništvu ili pribavljenim postupkom leasinga ili sličnim postupkom, vlasničkim, novčanim i drugim pravima, te provjeru naplaćenost poreza i drugih obveza, temeljem prihoda kojim je ta imovina pribavljena.»

Članak 2.

U članku 107, stavak (2), dodaje se rečenica koja glasi:

«Isto tako, nalog za porezni nadzor obvezno se uručuje neposredno prije početka nadzora u slučaju iz čl. 6, stavak 2a. ovog Zakona.»

Članak 3.

Tekst u članku 110 postaje stavak (1), a dodaje se novi stavak koji glasi:

„(2) Vlasniku imovina stečene prihodima na koje nije plaćen porez, ili na koju je porez samo djelomično plaćen, obvezno se privremeno oduzima pravo otuđivanja i/ili opterećivanja takve imovine, do okončanja postupka iz stavka (1) ovog članka. »

Članak 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u “Narodnim novinama”.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se nova obveza poreznih tijela, koja uključuje utvrđivanje porasta vrijednosti imovine poreznog obveznika i usporedbu tog porasta s obračunatim i naplaćenim poreznim davanjima.

Članak 2.

Ovim se člankom porezno tijelo obvezuje da nalog za inspekcijski nalog u slučajevima opisanim ovim izmjenama i dopunama Zakona uručuje isključivo neposredno prije obavljanja samog nadzora.

Članak 3.

Ovim se člankom obvezuje porezno tijelo da podnese zahtjev za pokretanje kaznenog postupka Državnom odvjetništvu kad ustanovi da je došlo do kršenja poreznih propisa opisanih ovim izmjenama i dopunama Zakona.

Članak 4.

Ovim člankom propisuje se rok stupanja na snagu ovog Zakona.

DIJELOVI ZAKONA KOJI SE OVIM DOPUNAMA MIJENJAJU

Članak 6.

- (1) Porezno tijelo dužno je zakonito utvrđivati sva prava i obveze iz porezno-pravnog odnosa.
- (2) Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Koje će se radnje u postupku poduzimati i u kojem opsegu, određuje porezno tijelo.
- (3) Porezno tijelo treba porezne obveznike poticati na podnošenje poreznih prijava. Porezno tijelo dužno je upozoriti sudionike porezno-pravnog postupka na njihova prava i obveze u postupku.
- (4) Porezno tijelo dužno je uspostaviti sustav informiranja koji će poreznim obveznicima omogućavati jedinstven, suvremen i što lakši pristup informacijama, objavljujući na svojim internetskim stranicama porezne propise i njihove izmjene i dopune.
- (5) Ako porezni obveznik predaje ispravu na stranom jeziku i pismu koje nije u službenoj uporabi kod poreznog tijela, porezno tijelo odredit će rok u kojem će porezni obveznik dostaviti ovjereni prijevod isprave na hrvatski jezik i latinično pismo.
- (6) Ako porezni obveznik ne dostavi ovjereni prijevod iz stavka 5. ovoga članka u određenom roku, porezno tijelo prevest će isprave o trošku poreznog obveznika.

Članak 107.

- (1) Obavijest o poreznom nadzoru mora biti dostavljena poreznom obvezniku najkasnije osam dana prije početka poreznog nadzora.
- (2) Iznimno, stavak 1. ovoga članka ne primjenjuje se ako bi se time ugrozila svrha poreznog nadzora. U tom slučaju obavijest se predaje poreznom obvezniku neposredno prije početka nadzora.
- (3) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora se izdati u pisanom obliku te mora sadržavati:
  1. naziv poreznog tijela, broj i datum poreznog akta,
  2. ime i prezime, odnosno naziv poreznog obveznika kome se upućuje,
  3. pravni i činjenični temelj,
  4. predmet poreznog nadzora ili druge radnje koje će se provesti u poreznom nadzoru,
  5. razdoblje koje je predmet poreznog nadzora,
  6. datum početka poreznog nadzora,
  7. obvezu sudjelovanja poreznog obveznika u postupku i pravne posljedice zbog ometanja ili odbijanja poreznog nadzora,
  8. potpis ovlaštene osobe.

Članak 110.

Ako se tijekom poreznog nadzora pojavi sumnja da je porezni obveznik počinio kazneno djelo ili prekršaj, porezno tijelo obvezno je podnijeti prijavu nadležnom tijelu.